

BESLUITENLIJST

Besluitenlijst van de vergadering gehouden op 27 oktober 2023
in de Trêveszaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aangevangen 's morgens in aansluiting op de ministerraad van het Koninkrijk

0. Vaststelling agenda

Vastgesteld.

1. Notulen van de vergadering van 6 oktober 2023 (nr.3786540 en nr.3786749)

Vastgesteld.

2. Buitenlands beleid

a. Kaderverdrag van de Raad van Europa inzake de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving; Faro, 27 oktober 2005 (Minister van BZ)

Het Kaderverdrag van de Raad van Europa inzake de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving (hierna: het Verdrag) kwam in 2005 tot stand. Inmiddels hebben 24 lidstaten het Verdrag geratificeerd. De Raad van Europa benadrukt met dit verdrag een ander perspectief op erfgoed. In Nederland sluit het Verdrag goed aan bij ontwikkelingen in de erfgoedzorg die te maken hebben met meerstemmigheid, co-creatie, burgerinitiatief en burgerexpertise. De betekenis van het Verdrag voor de Nederlandse erfgoedpraktijk krijgt vorm rond drie kerndoelen:

- 1) meedoen en meebeslissen meer gemeengoed in de erfgoedpraktijk temaken;
- 2) cultureel erfgoed verbinden aan sociaal-maatschappelijke doelen;
- 3) openstaan voor andere erfgoedopvattingen en meer ruimte bieden aan de kennis van burgers.

Aangenomen. De minister van BZ zal het verdrag sluiten.

b. Protocol tot wijziging van het Verdrag van 3 april 2001 tot oprichting van de Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding inzake de plaats van vestiging van de zetel; Dijon, 21 mei 2022 (Minister van BZ)

De verhuizing van het hoofdkwartier van de Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding is tot stand gekomen op initiatief van gastland Frankrijk. Dit land neemt tevens de huisvestingskosten van de organisatie voor zijn rekening. De verplaatsing zorgt voor een kwalitatief betere huisvesting tegen lagere kosten. De verplaatsing heeft op dit punt geen gevolgen voor de kosten van het lidmaatschap voor Nederland en heeft geen invloed op het inhoudelijke functioneren van de organisatie.

Aangenomen. De minister van BZ zal het Protocol met het oog op stilzwijgende goedkeuring om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State. De raad stelt vast dat het Protocol niet zal gelden voor Aruba, Curaçao en Sint-Maarten, en deze landen evenmin anderszins raakt in de zin van artikel 2, derde lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen.

c. Kabinetsreactie op het advies van de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV) 'Uitdagingen bij de berechting van het misdrijf agressie: rechtsmacht en immuniteiten' (Minister van BZ)

Het advies van de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV) geeft haar visie weer op de stand van het internationaal recht t.a.v. de berechting van het misdrijf agressie. Ook schetst de CAVV een mogelijke ontwikkeling van het recht, met bijbehorende implicaties. In de kabinetsreactie wordt het advies beschouwd als ondersteunend aan de Nederlandse inzet t.a.v. de vervolging en berechting van het misdrijf agressie.

Aangenomen. De minister van BZ zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

d. Voorstel wijzigen ambtsgebieden met betrekking tot Tsjaad (Minister van BZ)

Het voorstel maakt de Republiek Tsjaad, waar Nederland een ambassadekantoor heeft in de hoofdstad Ndjamena, onderdeel van het ambtsgebied van de Nederlandse ambassadeur in de Republiek Nigeria. Voorheen maakte de Republiek Tsjaad onderdeel uit van het ambtsgebied van de Nederlandse ambassadeur in de Republiek Soedan.

Aangenomen.

e. Procedure voor de voordracht van kandidaat-rechters en kandidaat-rechters-plaatsvervangers voor de Kamer van Beroep van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (Minister van BZ)

Het voorstel omvat een procedure voor de voordracht van kandidaat-rechters en kandidaat rechters-plaatsvervangers voor benoeming bij de Kamer van Beroep van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart. Deze procedure voorziet in een publieke werving, een onafhankelijke aanbevelingscommissie, en een aanbeveling op grond waarvan de Ministerraad besluit tot een voordracht van een kandidaat aan de Centrale Commissie voor de Rijnvaart. De Kamer van Beroep bestaat uit vijf rechters en vijf rechters-plaatsvervangers, oftewel één rechter en één rechter-plaatsvervanger per lidstaat.

Aangenomen. De minister van BZ zal een brief aan de Staten-Generaal sturen.

f1. Conclusies van de coördinatiecommissie d.d. 17 oktober 2023, nr.38 (Minister van BZ)

De conclusies ten aanzien van de volgende onderwerpen zijn vastgesteld:

1 BNC-fiches

- 1.1 Fiche 1: Mededeling Steunpakket voor kleine en middelgrote ondernemingen
- 1.2 Fiche 2: Verordening inzake bestrijding van late betalingen in handelstransacties

- 1.3 Fiche 3: Richtlijn Verrekenprijzen
- 1.4 Fiche 4: Richtlijn Europese grensoverschrijdende verenigingen
- 2 RBZ (Luxemburg) d.d. 23 oktober 2023**
- 2.1 Russische agressie tegen Oekraïne
- 2.2 Armenië-Azerbeidzjan
- 2.3 Current Affairs
- 3 Raad Landbouw en Visserij (Luxemburg) d.d. 23 en 24 oktober 2023**
- 3.1 Kaderrichtlijn afvalstoffen: verminderen van voedselverspilling - landbouwaspecten
- 3.2 Vangstmogelijkheden voor 2024 in de Oostzee
- 3.3 Jaarlijkse ICCAT bijeenkomst (New Cairo, Egypte, 13-20 november 2023)
- 3.4 Marktsituatie, met name als gevolg van de invasie van Oekraïne
- 4 Informele Raad Telecommunicatie (Vervoer, Telecommunicatie, en Energie) d.d. 23 en 24 oktober 2023**
- 4.1 Beleidsdebat over de voortgang van het behalen van de doelstellingen van het digitaal decennium
- 4.2 Beleidsdebat over het handhaven van digitale rechten en beginselen
- 4.3 Beleidsdebat over de toekomst van digitale connectiviteit
- 5 RAZ (Luxemburg) d.d. 24 oktober 2023**
- 5.1 Voorbereiding Europese Raad van 26 en 27 oktober 2023
- 5.2 Commissiewerkprogramma 2024 van het Wetgevend Programma van de Europese Commissie
- 5.3 Landenspecifieke rechtsstaatsdialoog
- 5.4 Demografie-*toolbox*
- 5.5 Verordening inzake de officiële talen van de EU
- 5.6 Informele lunch over de toekomst van de EU

f2. Conclusies van de coördinatiecommissie d.d. 24 oktober 2023, nr.39
(Minister van BZ)

De conclusies ten aanzien van de volgende onderwerpen zijn vastgesteld:

- 1 BNC-fiches**
- 1.1 Fiche 1: Verordening capaciteit spoorweginfrastructuur
- 1.2 Fiche 2: Verordening Europese arbeidsmarktstatistieken
- 2 Kwartaalrapportage over implementatie richtlijnen derde kwartaal 2023**
- 3 Kamerbrief - Voortgangsrapportage interne-marktactieagenda**
- 4 Kamerbrief – Appreciatie van de Europese Commissie op kritieke technologiegebieden**

g. Buitenlands beleid en internationale missies

Aan de orde geweest.

3. EU-implementatie

a. Wijziging van het Besluit radioapparaten 2016 in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2022/2380 en de Gedelegeerde Verordeningen (EU) 2019/320, (EU) 2022/30 en (EU) 2023/X
(Minister van EZK)

Deze AMvB voorziet in de beleidsarme implementatie van Richtlijn 2022/2380, die onder meer regelt dat een groot aantal radioapparaten moet zijn uitgerust met een USB-Type-C-oplaadpoort, en daarnaast van een aantal gedelegeerde verordeningen, op grond waarvan enkele essentiële eisen uit de Radioapparatenrichtlijn (gericht op noodcommunicatie en digitale veiligheid) gaan gelden voor specifiek

aangewezen radioapparaten. Met deze AMvB wordt toezicht en handhaving op deze gedelegeerde verordeningen mogelijk.

Aangenomen. De minister van EZK zal het besluit om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

4. Internetconsultaties

a. Internetconsultatie inzake wijziging Burgerlijk Wetboek en wijziging Besluit servicekosten (Minister van BZK)

Met dit wetsvoorstel komt het onderscheid tussen nutsvoorzieningen met een eigen meter en (overige) servicekosten te vervallen. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat bij besluit een limitatieve lijst met categorieën van servicekosten wordt vastgesteld en geeft de mogelijkheid om per ministeriële regeling regels te stellen met betrekking tot de wijze van berekening en de maximale hoogte van de servicekosten. Het Besluit servicekosten wordt herzien met als doel te komen tot een scherpere afbakening van hetgeen onder servicekosten moet worden verstaan. Waar dit nu een niet-limitatieve lijst is, wordt deze lijst limitatief gemaakt. De Tweede Kamer is hierover per brief op 4 juli 2023 geïnformeerd.

Aangenomen. De minister van BZK zal het besluit publiceren ter internetconsultatie.

b. Wijziging besluit schadevergoeding net op zee (Minister voor K&E)

Dit besluit is oorspronkelijk geschreven voor windparken op zee die zijn aangesloten via een wisselstroomverbinding (HVAC). Vanaf de volgende te vergunnen windparken (windenergiegebied IJmuiden Ver) worden echter voor het eerst gelijkstroomverbindingen (HVDC) toegepast. Een gelijkstroomverbinding heeft andere technische eigenschappen dan een wisselstroomverbinding. Voor gelijkstroomverbindingen moet daarom 18 dagen redelijkerwijs noodzakelijk onderhoud per kalenderjaar worden toegevoegd aan het besluit, naast de bestaande 5 dagen voor wisselstroomverbindingen. De hoogte van de te betalen schadevergoeding is gekoppeld aan het jaarlijks vast te stellen SDEK-correctiebedrag. Deze is in recente jaren als gevolg van de Russische oorlog in Oekraïne sterk gestegen (van 30 euro/MWh in 2020 naar 192 euro/MWh in 2022). Dit kan leiden tot hoger uitvallende betalingen aan schadevergoeding dan waar een producent vanuit kan zijn gegaan in zijn businesscase. Deze kosten worden via de subsidie-inkomsten voor TenneT of via de nettarieven maatschappelijk gedragen. De wijziging beoogt het maatschappelijk financieel risico te verkleinen door excessieve betalingen te voorkomen zonder de businesscase van de producent te schaden. Dit wordt bereikt door bij ministeriële regeling per windpark op zee een maximaal te vergoeden elektriciteitsprijs vast te stellen op basis van de verwachte elektriciteitsprijs in het hoge prijsscenario uit de ten tijde van de vergunningsaanvraag voor het windpark op zee meest actuele KEV voor het jaar dat het voorzien is in bedrijf te gaan.

Aangenomen. De minister voor K&E zal het besluit publiceren ter internetconsultatie.

5. Nadere rapporten naar aanleiding van blanco advies

a. Nader rapport inzake uitvoeringsbesluit wijzigingsverordening Europese langetermijnbeleggingsinstellingen (Minister van Financiën)

De Raad van State heeft een blanco advies uitgebracht bij het uitvoeringsbesluit wijzigingsverordening Europese langetermijnbeleggingsinstellingen. Deze wijzigingsverordening maakt deel uit van het Actieplan Kapitaalmarktunie en beoogt de langetermijninvesteringen in bedrijven en projecten te stimuleren en niet-professionele beleggers te bewegen meer te beleggen in Europese langetermijnbeleggingsinstellingen. Het uitvoeringsbesluit regelt de mogelijkheid voor de Autoriteit Financiële Markten om een last onder dwangsom of bestuurlijke boete op te leggen indien bepaalde artikelen uit de wijzigingsverordening Europese langetermijnbeleggingsinstellingen worden overtreden.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het besluit doen vaststellen.

b. Nader rapport inzake wijziging van enkele luchtvaartbesluiten ten behoeve van de introductie van de paramotortrike (Minister van I&W)

Dit besluit strekt tot wijziging van het Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart, het Besluit burgerluchthavens en het Besluit luchtvaartuigen 2008 in verband met het vaststellen van nadere regels betreffende brevettering, luchthavengebruik en technische veiligheid voor de paramotortrike. Hiermee wordt de paramotortrike geïntroduceerd in de regelgeving.

Aangenomen. De minister van I&W zal het besluit doen vaststellen.

c. Nader rapport inzake Uitvoeringsbesluit cyberbeveiligingsverordening (Minister van EZK)

Het ontwerpbesluit houdende regels ter uitvoering van verordening (EU) nr. 2019/881 (Uitvoeringsbesluit cyberbeveiligingsverordening) werkt de in de Uitvoeringswet cyberbeveiligingsverordening opgenomen goedkeuringsprocedure van cyberbeveiligingscertificaten nader uit. In het kader van deze procedure dienen conformiteitsbeoordelingsinstanties op meerdere momenten informatie aan te leveren bij de nationale cyberbeveiligingscertificeringsautoriteit. Op grond van het onderhavige besluit dient deze informatie elektronisch te worden aangeleverd. Hiermee wordt uniformiteit beoogd in de wijze van het doen van aanvragen en meldingen.

Aangenomen. De minister van EZK zal het besluit doen vaststellen.

d. Nader rapport inzake wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met technische wijzigingen dierenwelzijn en het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007 (Minister van LNV)

Dit Besluit voorziet in de wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met technische wijzigingen dierenwelzijn en het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007. Het gaat om technische wijzigingen die geen invloed hebben op de strekking van de regelgeving.

Aangenomen. De minister van LNV zal het besluit doen vaststellen.

e. Nader rapport inzake het ontwerpbesluit tot wijziging van het Warenwetbesluit tatoeagekleurstoffen en het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten in verband met de uitvoering van Verordening (EU) 2020/2081 (Minister van VWS)

In 2003 is het Warenwetbesluit tatoeagekleurstoffen in werking getreden. In dit besluit worden verschillende eisen aan tatoeagekleurstoffen gesteld. Verordening 2020/2081 wijzigt bijlage XVII bij Verordening (EG) nr.

1907/2006 (REACH verordening) in verband met restricties ten aanzien van tatoeagekleurstoffen. Dit besluit zorgt ervoor dat nationale eisen ten aanzien van tatoeagekleurstoffen die tevens in bijlage XVII bij de REACH verordening zijn gesteld, vervallen. Het Warenwetbesluit tatoeagekleurstoffen en het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten zijn hierop aangepast. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om een wijziging van technische aard, te weten het herstel van een onjuiste verwijzing, in de bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten aan te brengen.

Aangenomen. De minister van VWS zal het besluit doen vaststellen.

f. Wijziging van het Besluit jeugdwet in verband met nadere regels over fysieke en sociale veiligheid in gesloten accommodaties, de wijze waarop en de voorwaarden waaronder vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden toegepast in gesloten accommodaties alsmede over het klachtrecht bij vrijheidsbeperkende maatregelen (Staatssecretaris van VWS)

Met de Wet rechtspositie gesloten jeugdhulp zijn in de Jeugdwet meer en strengere voorwaarden gesteld aan het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen dan voorheen het geval was. Hiermee wordt de toepassing van deze maatregelen naar verwachting teruggedrongen. Het ontwerpbesluit vloeit voort uit deze wetswijziging. Het ontwerpbesluit stelt ten eerste nadere regels over de toepassing van een aantal vrijheidsbeperkende maatregelen indien een jeugdhulpaanbieder toch moet overgaan tot het toepassen daarvan. Dit betreft de volgende maatregelen: het uitoefenen van toezicht, vastpakken en vasthouden, insluiting, het beperken van contacten met personen buiten de gesloten accommodatie en het doen van controles van bijvoorbeeld de kleding. Tevens worden nadere regels opgenomen over de ruimte waarin een jeugdige tijdelijk alleen verblijft en over de wijze waarop contact wordt onderhouden met die jeugdige tijdens het verblijf in die ruimte. Verder bevat het ontwerpbesluit nadere regels over het borgen van de fysieke en sociale veiligheid van jeugdigen en jeugdhulpverleners in de gesloten jeugdhulp. Ten slotte bevat het ontwerpbesluit enkele nadere regels over het klachtrecht bij gesloten jeugdhulp.

Aangenomen. De staatssecretaris van VWS zal het besluit doen vaststellen.

6. Nadere rapporten

a. Nader rapport inzake wetsvoorstel versterking strafrechtelijke aanpak ondermijnende criminaliteit II (Minister van J&V)

Over dit conceptwetsvoorstel heeft de Afdeling advisering van de Raad van State advies uitgebracht (dictum B). Het wetsvoorstel draagt bij aan de aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit (uitvoering coalitieakkoord). Het betreft:

- a. het op verzoek van FIU-Nederland tijdelijk laten aanhouden van de uitvoering van financiële transacties door banken (spoedbevriezing);
- b. strafbaarstelling van het aanbrengen van een verborgen ruimte in een vervoermiddel, en het voorhanden hebben van een vervoermiddel met een verborgen ruimte;
- c. uitbreiding van straffen van enkele ondermijnende delicten (verhoging boetecategorie en ontzetting van rechten (verbod om bepaalde functies te vervullen));
- d. wijziging regeling relatieve competentie, zodat grote strafzaken na aanvang van de berechting kunnen worden verplaatst naar een andere rechtbank;
- e. wijziging van de regelingen voor de wraking van rechters in het strafrecht, het bestuursrecht en het civiele recht (versnelde en

vereenvoudigde behandeling kennelijk niet ontvankelijke en kennelijk ongegronde verzoeken).

Aangenomen. De minister van J&V zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

b. Nader rapport inzake het voorstel van wet houdende wijziging van de Opiumwet 1960 BES in verband met de invoering van de bevoegdheid voor het lokaal gezag van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba tot de oplegging van een last onder bestuursdwang ten aanzien van drugspanden (Minister van J&V)

De Afdeling advisering van de Raad van State gaf advies over het wetsvoorstel dat de gezaghebbers van Bonaire, Sint Eustatius en Saba bevoegd maakt een drugspande te sluiten. Deze bevoegdheid is de gezaghebbers desgevraagd toegezegd en is geënt op de soortgelijke bevoegdheid die burgemeesters in Europees Nederland hebben ('comply or explain').

Aangenomen. De minister van J&V zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

c. Nader rapport inzake het voorstel van wet tot wijziging van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden in verband met het waarborgen van de parlementaire betrokkenheid bij de aanwijzing van andere samenwerkingsverbanden (Minister van J&V)

Dit wetsvoorstel regelt dat de mogelijkheid uit de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) om bij AMvB andere samenwerkingsverbanden te regelen, alleen nog tijdelijk mag worden gebruikt, in spoedsituaties, ter overbrugging van de tijd die nodig is om een wetswijziging tot stand te brengen om een dergelijk ander samenwerkingsverband alsnog in de WGS zelf te regelen. Hiermee wordt opvolging gegeven aan een eerder advies van de Afdeling advisering van de Raad van State. Met 'ander samenwerkingsverband' wordt bedoeld: een ander samenwerkingsverband dan de vier (clusters van) samenwerkingsverbanden die in de WGS zelf zijn geregeld. In het advies bij dit aanpassingswetsvoorstel stelt de Afdeling voor om de nahangprocedure te laten vervallen voor een tijdelijke AMvB die een ander samenwerkingsverband regelt. Volgens de Afdeling is de nahangprocedure dubbelop en onnodig en kan die op gespannen voet staan met het spoedeisende karakter van de situaties waarin een samenwerkingsverband tijdelijk bij AMvB kan worden geregeld. De parlementaire betrokkenheid is volgens de Afdeling voldoende gewaarborgd doordat de regering zo spoedig mogelijk een wetsvoorstel moet indienen om het betreffende samenwerkingsverband alsnog in de WGS op te nemen. Het parlement oefent zijn invloed uit in de vorm van het wel of niet aannemen of aanpassen van dat wetsvoorstel. Daarom is conform het advies van de Afdeling de nahangprocedure geschrapt uit het voorliggende wetsvoorstel.

Aangenomen. De minister van J&V zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

d. Nader rapport inzake wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van het strafmaximum voor deelneming aan een terroristische organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van de meest ernstige terroristische misdrijven (aanscherping artikel 140a Sr) (Minister van J&V)

Het wetsvoorstel vloeit voort uit het coalitieakkoord en strekte ertoe het wettelijk strafmaximum voor deelname aan een terroristische organisatie

(artikel 140a Wetboek van Strafrecht) over de gehele linie te verhogen van 15 naar 20 jaar gevangenisstraf. De Afdeling heeft een aantal bezwaren bij het wetsvoorstel en adviseert het niet bij de Tweede Kamer in te dienen tenzij het is aangepast (dictum C). Naar aanleiding van dit advies is het wetsvoorstel bijgesteld: de strafmaatverhoging is toegespitst op terroristische organisaties die tot oogmerk hebben het plegen van de meest ernstige terroristische misdrijven (terroristische misdrijven waarop een levenslange gevangenisstraf is gesteld). Het gaat dan om gevallen waarin terroristische organisaties zich richten op het plegen van aanslagen en ander ernstig terroristisch geweld, zoals brandstichtingen waarvan gevaar voor zwaar lichamelijk letsel of levensgevaar te duchten is, gijzelingen en vernieling van vitale infrastructuur en vervuiling van drinkwater en bodem.

Aangenomen. De minister van J&V zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

e. Nader rapport inzake tijdelijk experimentenbesluit nieuwe stembiljetten (Minister van BZK)

De Kieswet staat geen experimenten toe. Daarom is in mei 2020 het wetsvoorstel Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten bij de Tweede Kamer ingediend. Dit wetsvoorstel regelt de mogelijkheid om bij verkiezingen te experimenteren met een nieuw, kleiner formaat stembiljet. Dit besluit bevat nadere regels over de wijze waarop geëxperimenteerd kan worden. Het besluit stelt regels over de wijze waarop de kiezer met het nieuwe stembiljet zijn stem uitbrengt, over de wijze van vaststellen van de geldigheid van een stem en over de vermelding van logo's van politieke partijen op het stembiljet en op het overzicht van kandidaten. Ook worden bij dit besluit de criteria voor de evaluatie van de experimenten geregeld. Het model stembiljet waarmee als eerste zal worden geëxperimenteerd (en waarop dit besluit betrekking heeft), betreft een model stembiljet dat vergelijkbaar is met het model stembiljet waarmee de kiezers buiten Nederland sinds 2014 stemmen. Op 14 september 2023 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State een advies uitgebracht over dit besluit (dictum C). Dit advies is verwerkt en het nader rapport is opgesteld. Naar aanleiding van het advies is de toelichting bij het ontwerpbesluit aangevuld en wordt in het ontwerpbesluit niet langer een ruimere definitie van een blanco stem gehanteerd dan onder de Kieswet.

Aangenomen. De minister van BZK zal het besluit met nader rapport doen vaststellen.

f. Nader rapport inzake Besluit geneesmiddelenprijzen (Minister van VWS)

Het Besluit geneesmiddelenprijzen betreft een structurele mitigerende maatregel voor de zogenoemde 'onderkant van de markt' op grond van de Wet geneesmiddelenprijzen (Wgp). Meer specifiek gaat het om een ophoging van de maximumprijzen van groepen geneesmiddelen met een relatief lage omzet. Momenteel geldt er een tijdelijke mitigerende maatregel. Op 6 april 2023 is er een negatief advies van de Afdeling advisering van de Raad van State ontvangen (dictum D). De Afdeling wijst erop dat met de Wgp is beoogd een balans te vinden tussen de beschikbaarheid en de betaalbaarheid van geneesmiddelen voor de patiënt. De Afdeling is van mening dat het ontwerpbesluit beoogt om de ongewenste effecten van de (gewijzigde) Wgp te bestrijden en daarmee de in de Wgp getroffen balans structureel aan te passen. Van een AMvB die blijkens de wetsgeschiedenis alleen ziet op een goede uitvoering van de Wgp en die daaraan geen wezenlijke elementen heeft toe te voegen, is derhalve volgens de Afdeling geen sprake. Om die reden acht de Afdeling de gekozen grondslag niet adequaat en een wijziging van de wet

aangewezen. In het nader rapport wordt, overeenkomstig het advies van de Afdeling, voorgesteld het besluit niet te bekrachtigen.

Aangenomen. De minister van VWS zal het besluit niet doen bekrachtigen en het besluit, met nota van toelichting, advies van de Afdeling advisering van de Raad van State en nader rapport publiceren.

g. Nader rapport inzake het wetsvoorstel aanpassing geschillenregeling en verduidelijking ontvankelijkheidseisen enquêteprocedure (Minister voor Rechtsbescherming)

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een positief advies uitgebracht (dictum B) over het wetsvoorstel aanpassing geschillenregeling en verduidelijking ontvankelijkheidseisen enquêteprocedure. Het wetsvoorstel beoogt te komen tot een meer laagdrempelige, deskundige en gespecialiseerde afdoening van aandeelhoudersgeschillen in het vennootschapsrecht. Bereikt wordt onder meer dat de geschillenregelingsprocedures maar in één feitelijke instantie worden behandeld door een deskundige en gespecialiseerde rechter en dus snel tot een eindoordeel leiden. Daarnaast verruimt het wetsvoorstel de gronden waarop en aan wie de verschillende onderdelen van de geschillenregelingsprocedures kunnen worden toegewezen. Deze verruiming vergroot de bruikbaarheid van de regeling in de praktijk. De Afdeling vraagt om in de memorie van toelichting nader in te gaan op de verhouding van de geschillenregelingsprocedures tot hoger recht (het Unierecht en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens). De toelichting is langs die lijnen aangevuld. Zoals de Afdeling ook opmerkt in het advies noopt deze toetsing aan hoger recht niet tot aanpassing van het wetsvoorstel zelf.

Aangenomen. De minister voor Rechtsbescherming zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

7. Benoemingen

a. Voordracht lid en plaatsvervangend lid Venetië Commissie van de Raad van Europa (Minister van J&V)

De raad stemt in met de benoeming van prof. dr. M. Kuijer als lid en prof. mr. dr. J.H. Gerards als plaatsvervangend lid van de Venetië Commissie van de Raad van Europa.

8. Brief aan de Tweede Kamer inzake actuele situatie asielketen – MPP 2023-II (Staatssecretaris van J&V)

Aangehouden tot een volgende vergadering.

9. Mandaatverzoek arbeidsvoorwaardenakkoord sector Politie (Minister van J&V)

De minister van J&V vraagt mandaat ten behoeve van de onderhandelingen over een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord voor de sector Politie.

Aangenomen.

10. Eenmalige uitkering Defensiepersoneel (Staatssecretaris van Defensie)

Aangehouden tot de volgende vergadering.

11. Bestuurlijke Afspraken Departementale Route Nationaal Groeifonds (Minister van EZK)

De Bestuurlijke Afspraken Departementale Route Nationaal Groeifonds zijn geactualiseerd ten behoeve van de vierde indieningsronde van het Nationaal Groeifonds. Daarbij zijn er verbeteringen in de indieningsproces ingevoerd. Vanaf 2024 kunnen departementen nieuwe investeringsvoorstellen indienen voor het fonds. De Bestuurlijke Afspraken leggen op transparante en controleerbare wijze vast op basis van welke criteria een departementaal investeringsvoorstel in aanmerking kan komen voor een bijdrage uit het Nationaal Groeifonds. Het gaat daarbij om de procedure en de advisering daarbij door de Adviescommissie Nationaal Groeifonds. Deze afspraken zijn opgesteld in lijn met de uitvoering van de Subsidieregeling Nationaal Groeifonds om te waarborgen dat beide routes zoveel mogelijk gelijk lopen.

Aangenomen.

12. Premiebrief 2024 (Minister van SZW)

De kabinetsinterne premiebrief bevat de premietarieven voor de volksverzekeringen, de werknemersverzekeringen, de premies op Caribische Nederland en de inkomensafhankelijke bijdrage van de ZVW voor 2024. In de tarieven zijn alle relevante maatregelen uit de lastenbesluitvorming van dit jaar (voorjaarsbesluitvorming en augustusbesluitvorming) verwerkt. De premietarieven zullen worden verwerkt in de benodigde regelgeving en de uitvoerders zullen de tarieven verwerken in hun systemen en in de informatievoorziening aan werkgevers.

Aangenomen.

13. Brief aan de Tweede Kamer inzake Arbovisie 2040 en kabinetsreactie op SER-advies 'Naar een werkend arbobestel voor iedereen – Arbovisie 2024, deel 1' (Minister van SZW)

In de Kamerbrief Arbovisie 2040 geeft het kabinet de missie en doelstellingen aan voor het beleid voor gezond en veilig werken in de periode tot 2040.

Aangenomen. De minister van SZW zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

14. Wijziging van de Wet veiligheid en kwaliteit lichaamsmateriaal, de Wet op de orgaandonatie en enkele andere wetten in verband met ontwikkelingen in de lichaamsmateriaaldonatiepraktijk (Wet actualisering lichaamsmateriaalwetgeving) (Minister van VWS)

Lichaamsmateriaalwetgeving stelt onder meer veiligheids- en kwaliteitseisen aan (handelingen met) lichaamsmateriaal gedoneerd voor toepassing op de mens. Dit betreft de Wet veiligheid en kwaliteit lichaamsmateriaal (Wvkl) en de Wet op de orgaandonatie (Wod). Het is nodig de wetgeving weer beter aan te laten sluiten bij de praktijk. Daarnaast worden aanvullende maatregelen getroffen om illegale orgaanhandel tegen te gaan.

Aangenomen. De minister van VWS zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

15. Voorstel van wet houdende de wijziging van de Warenwet en Tabaks- en rookwarenwet in verband met aanpassingen overwegend ter verbetering van toezicht en handhaving en aanpassingen van technische aard
(Minister van VWS)

Dit wetsvoorstel strekt tot wijziging van de Warenwet en de Tabaks- en rookwarenwet. De wijzigingen zijn hoofdzakelijk ter verbetering van het toezicht en de handhaving. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- het creëren van een grondslag om een meldplicht voor bedrijven die rauwe melk of rauwe room produceren en aan de consument leveren te kunnen invoeren;
- het regelen van de bevoegdheid voor de minister om de kosten die gemaakt worden voor keuring- en controlewerkzaamheden in het kader van zowel de Warenwet als de Tabaks- en rookwarenwet in te vorderen bij dwangbevel;
- de uitbreiding van de bevoegdheid van de minister om bij ministeriële regeling normen op het gebied van productveiligheid aan te wijzen;
- de verruiming van het zogenoemde aanprijzingsverbod voor tatoeages en piercings;
- de verruiming van de bevoegdheid tot het opleggen van een last onder bestuursdwang of dwangsom op grond van de Warenwet;
- de uitbreiding van de grondslag voor het verbieden van verkoop op afstand met het aanbieden voor verkoop op afstand in artikel 9a van de Tabaks- en rookwarenwet.

Daarnaast is van de gelegenheid gebruikgemaakt om diverse artikelen te verduidelijken en enkele technische wijzigingen en verbeteringen door te voeren.

Aangenomen. De minister van VWS zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

16. Brief aan de Tweede Kamer inzake Actualisatie Ontwikkelkader windenergie op zee (Minister voor K&E)

Het Ontwikkelkader windenergie op zee beschrijft de opdracht aan TenneT voor de aanleg van het net op zee. De minister voor K&E stelt het Ontwikkelkader op grond van artikel 16e van de Elektriciteitswet vast. In 2016 is het Ontwikkelkader voor het eerst vastgesteld. De actualisatie betreft geen nieuw beleid, maar voert een aantal wijzigingen van technische aard door. De belangrijkste hiervan zijn:

- het vastleggen van de definitieve opleverdatum van het net op zee voor de aankomende vergunningverleningsprocedures (tenders) voor IJmuiden Verkavels Alpha en Beta;
- de opdracht aan TenneT om voorbereidingen te starten voor energieknooppunten op zee en hybride verbindingen. Dit betreft vooral onderzoek. Een investeringsbeslissing is aan een volgend kabinet;
- de opdracht aan TenneT om het net op zee aan te leggen overeenkomstig het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen. De actualisatie is in lijn met het Akkoord voor de Noordzee, dat de routekaart windenergie op zee 2030 als gegeven beschouwt.

Aangenomen. De minister voor K&E zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

17. Conclusies onderraden en ministeriële commissies

a. NVR-MO d.d. 9 oktober 2023
Zie MR 13 oktober 2023, pt.12

Vastgesteld.

b. NVR-MO d.d. 17 oktober 2023

Vastgesteld.

c. NVR-MO d.d. 24 oktober 2023

Vastgesteld.

d. RDINEV d.d. 24 oktober 2023

Vastgesteld.

1. Kabinetsreactie initiatiefnota: Toegang tot abortus is een mensenrecht (Minister van BZ)

Het betreft de kabinetsreactie op de initiatiefnota Toegang tot abortus is een mensenrecht van de leden Sjoerdsma en Paulusma (2022-2023, 36247, nr.2).

Aangenomen. De minister van BZ zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Het proces voor het afhandelen van binnenkomende meldingen op grond van de Wet vifo (Minister van EZK)

Op 1 juni 2023 is de Wet Veiligheidstoets Investerings, Fusies en Overnames (Vifo) in werking getreden. Er is nu een beoordelingskader vastgesteld en een proces voor de behandeling van meldingen.

Aangenomen. De minister van EZK zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Versterkte Aanpak Online inzake extremistische en terroristische content (Minister van J&V)

Aangehouden tot de volgende RDINEV.

e. REA d.d. 24 oktober 2023

Vastgesteld.

1. Voorbereiding ER 26-27 oktober 2023 en Eurozonetop

Betreft de Nederlandse inzet voor de Europese Raad en de Eurozonetop 26-27 oktober 2023.

Aangenomen.

2. Uitbreiding/absorptiecapaciteit

Betreft de Nederlandse inzet richting de Europese Raad van 14-15 december 2023.

Aangenomen.

3. Natuurherstelverordening

Betreft het formaliseren van de Nederlandse inzet op de natuurherstelverordening met het oog op vaststelling van het Raadsmandaat ten behoeve van de politieke triloog.

Aangenomen.

f. MCKE d.d. 24 oktober 2023

Vastgesteld.

1. Wet houdende regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte) (Minister voor K&E)

In 2050 zal de gebouwde omgeving volledig emissievrij moeten zijn. Collectieve warmtevoorzieningen spelen hierbij een cruciale rol. Het Programma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving (PVGO) stelt als doel dat er in 2030 500.000 nieuwe warmtenetaansluitingen in de bestaande bouw zijn gerealiseerd. In 2050 kan dit oplopen tot 2,3 miljoen aansluitingen. De bestaande Warmtewet past niet meer bij het toenemend belang van collectieve warmtesystemen in de energievoorziening van gebouwen. Het wetsvoorstel Wet collectieve warmte (Wcw) biedt een geactualiseerd en toekomstbestendig kader voor de ontwikkeling van nieuwe warmtenetten. De vier doelen waar de Wcw op gericht is, zijn:

- vergroten van publieke sturing op (realisatie en exploitatie) collectieve warmte;
- ontwikkelen van emissievrije collectieve warmtevoorzieningen in 2050;
- introduceren van transparante en kostengebaseerde tariefregulering;
- een betere waarborg voor leveringszekerheid en consumentenbescherming.

Het wetsvoorstel geeft ook invulling aan het besluit van de Minister voor Klimaat en Energie dat bij inwerkingtreding Wcw alleen nieuwe warmtebedrijven kunnen worden aangewezen met een publiek doorslaggevend zeggenschap of warmtegemeenschappen.

Aangenomen. De minister voor K&E zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

2. Kamerbrief verwachtingen en inzet klimaatconferentie COP28 (Minister voor K&E)

Met deze brief informeert het kabinet de Tweede Kamer over de verwachtingen en kabinetsinzet voor COP28 in Dubai, de Verenigde Arabische Emiraten, van 30 november tot 12 december 2023. De brief gaat zowel in op de prioriteiten binnen de multilaterale onderhandelingen als op de bredere kabinetsinzet buiten de onderhandelingen. Daarnaast wordt in de brief ingegaan op twee toezeggingen die de minister voor BHOS aan de Tweede Kamer heeft gedaan.

Aangenomen. De minister voor K&E zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Consultatie betreffende mogelijke wettelijke of alternatieve maatregelen om de bijdrage van financiële ondernemingen aan de klimaattransitie te versterken (Minister van Financiën)

Aangehouden tot de volgende vergadering.

4. Contourenbrief Klimaatplan 2024 (Minister voor K&E)

In navolging van de Beleidsagenda voor een Klimaatneutraal Nederland wordt de Kamer met deze brief geïnformeerd over de contouren van het tweede Klimaatplan. Conform de Klimaatwet dient het Klimaatplan elke vijf jaar opnieuw te worden vastgesteld. Dit moment dient zich aan in 2024. Om op deze contouren ook input van partijen in de samenleving te krijgen zal deze contourenbrief publiek worden geconsulteerd via openbare internetconsultatie. De uitkomsten van deze consultatie worden meegenomen bij de uitwerking van het ontwerp-Klimaatplan. Parallel aan de consultatie wordt interdepartementaal gestart met het schrijfproces voor het Klimaatplan. Voorzien is afronding van het concept voor de zomer, waarna een volgende consultatie en het advies van de Raad van State volgt.

Aangenomen. De minister voor K&E zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

18. Belangrijke zaken die in de Tweede en/of Eerste Kamer aan de orde zijn geweest of op korte termijn zullen komen

- a. **Terugblik debat Pakket Belastingplan 2024 d.d. 25 oktober 2023**
- b. **Terugblik debat Evacuatieoperatie Kaboel/rapport commissie-Ruys d.d. 26 oktober 2023**

19. Behandeling van de bij de voorzitter aangemelde onderwerpen die niet in de agenda zijn opgenomen

- a. **Communicatiekalender**
- b. **Internetconsultatie tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw (Minister van I&W)**

In het Coalitieakkoord is €7,5 mld gereserveerd voor de bereikbaarheid en ontsluiting van nieuwbouwwoningen. Daaronder vallen ook de mobiliteitspakketten, waar het Rijk €1,066 mld aan bijdraagt. In de MR van 14 oktober 2022 is reeds gesproken over de verdeling van de middelen op hoofdlijnen. In de Bestuurlijke Overleggen MIRT 2022 en de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving 2022 en 2023 hebben de ministeries van I&W en BZK bestuurlijke afspraken gemaakt met de regio over de inzet van de €7,5 mld. De voorliggende regeling is de juridische uitwerking van reeds gemaakte politieke afwegingen en bestuurlijke afspraken, waarover de Tweede Kamer al is geïnformeerd. De mobiliteitspakketten bevatten lokale en regionale mobiliteitsmaatregelen die randvoorwaardelijk zijn voor de ontsluiting en bereikbaarheid van nieuwbouwwoningen in de 17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties. Het betreft onder andere loop- en fietsvoorzieningen, OV- en auto-ontsluiting, mobiliteitshubs en gedragsbeïnvloeding. De pakketten zijn beoordeeld op basis van het Afweegkader middellange termijn woningbouw en mobiliteit en de Netwerkanalyse woningbouw.

Aangenomen. De minister van I&W zal het besluit publiceren ter internetconsultatie.

- c. **Werkwijze ministerraad**
- d. **Aanbieding eindrapport Versterken weerbaarheid democratische rechtsorde door commissie-Marcouch**

- e. **Derde OvV-rapport Aanpak coronacrisis**
- f. **Dekking C2000-systeem in landelijke gebieden**
- g. **Veiligheid politici**
- h. **VOG-procedure indien sprake is van terroristische misdrijven**
- i. **Kamerbrief over sectoragenda maritieme maakindustrie**
- j. **Benoeming lid Raad van State**

mr. dr. E. Helder

XX. Besluitenlijst